

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2021
(OR. en)**

**2018/0232 (COD)
LEX 2062**

PE-CONS 7/21

**UD 80
ENFOCUSTOM 29
MI 124
COMER 24
TRANS 108
ECOFIN 202
CODEC 289
CADREFIN 99**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΤΕΛΩΝΕΙΑ»
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 1294/2013**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαρτίου 2021

**σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «Τελωνεία»
για τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων
και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1294/2013**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 33, 114 και 207,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,

¹ ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 45.

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2019 [(ΕΕ ...)/(δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)] και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 1ης Μαρτίου 2021 [(ΕΕ ...)/(δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)]. Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... [(ΕΕ ...)/(δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)].

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το πρόγραμμα Τελωνεία 2020 που θεσπίστηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1294/2013¹ και τα προηγούμενα αυτού προγράμματα έχουν συμβάλει σημαντικά στη διευκόλυνση και την ενίσχυση της τελωνειακής συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών, καθώς και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στους τομείς της διοίκησης, των ανθρώπινων πόρων και των τεχνολογιών πληροφορικής (ΤΠ). Δεδομένου ότι πολλές από τις δραστηριότητες των τελωνειακών αρχών έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα, ένας αποτελεσματικότερος και αποδοτικότερος τρόπος ανάπτυξης της εν λόγω συνεργασίας είναι η παροχή στα κράτη μέλη πλαισίου εντός του οποίου μπορεί να πραγματοποιηθεί, με τη θέσπιση ενός προγράμματος για τα τελωνεία σε επίπεδο Ένωσης, υλοποιούμενου από την Επιτροπή. Επιπλέον, το πρόγραμμα Τελωνεία 2020 έχει αποδειχθεί ότι είναι αποδοτικό από οικονομική άποψη και ότι προσθέτει πραγματική αξία σε άλλα διμερή ή πολυμερή πλαίσια τελωνειακής συνεργασίας. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα Τελωνεία 2020 συνέβαλε στη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών, στηρίζοντας την αποτελεσματική είσπραξη των τελωνειακών δασμών. Επιπλέον, οι εναρμονισμένες τελωνειακές διαδικασίες είναι σημαντικές για την επίτευξη ισοδύναμων αποτελεσμάτων στην πρόληψη της απάτης και των παράνομων διασυνοριακών ροών εμπορευμάτων. Επομένως, είναι σκόπιμο, αποδοτικό και προς το συμφέρον της Ένωσης, να συνεχίσει η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων στον τομέα της τελωνειακής συνεργασίας, με τη θέσπιση ενός νέου προγράμματος, του προγράμματος «Τελωνεία» («το πρόγραμμα»).

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1294/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2014-2020 (Τελωνεία 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 624/2007/ΕΚ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 209).

- (2) Επί πενήτηκονταετία, η τελωνειακή ένωση αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της Ένωσης, η οποία είναι ένας από τους μεγαλύτερους εμπορικούς συνασπισμούς στον κόσμο. Η τελωνειακή ένωση αποτελεί σημαντικό παράδειγμα επιτυχημένης ενωσιακής ολοκλήρωσης και είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προς όφελος των επιχειρήσεων και των πολιτών. Η τελωνειακή ένωση έχει εξελιχθεί σημαντικά όλο αυτό το διάστημα, και οι τελωνειακές αρχές εκπληρώνουν με επιτυχία ευρύ φάσμα καθηκόντων στα σύνορα. Σε πλαίσιο συνεργασίας, καταβάλλουν προσπάθειες για τη διευκόλυνση του νόμιμου και δίκαιου εμπορίου, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την είσπραξη εσόδων για τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τον προϋπολογισμό της Ένωσης, και συμβάλλουν στην προστασία των πολιτών από τρομοκρατικές, υγειονομικές, περιβαλλοντικές και άλλες απειλές. Ειδικότερα, με τη θέσπιση του κοινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο Ένωσης και με τον έλεγχο των χρηματοροών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι τελωνειακές αρχές παίζουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Λόγω αυτής της ευρείας αποστολής τους, οι τελωνειακές αρχές είναι αυτές που έχουν ουσιαστικά τον πρώτο ρόλο στον έλεγχο των εμπορευμάτων στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης. Μια ισχυρότερη και πιο φιλόδοξη Ένωση μπορεί να γίνει πραγματικότητα μόνο εάν υφίστανται οι απαραίτητοι πόροι. Στο εν λόγω το πλαίσιο, το πρόγραμμα δεν θα πρέπει να καλύπτει μόνο την τελωνειακή συνεργασία, αλλά θα πρέπει επίσης να παρέχει στήριξη στην ευρύτερη αποστολή των τελωνειακών αρχών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, ήτοι την εποπτεία του διεθνούς εμπορίου της Ένωσης και την, κατ' αυτόν τον τρόπο, συμβολή στην εφαρμογή των εξωτερικών πτυχών της εσωτερικής αγοράς, στην εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής και των λοιπών κοινών πολιτικών της Ένωσης που έχουν σχέση με το εμπόριο καθώς και στη συνολική ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

Επομένως, η νομική βάση του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτει την τελωνειακή συνεργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 33 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), την εσωτερική αγορά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ και την κοινή εμπορική πολιτική όπως προβλέπεται στο άρθρο 207 ΣΛΕΕ.

- (3) Το πρόγραμμα θα πρέπει να επικουρεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή παρέχοντας ένα πλαίσιο για δράσεις που αποσκοπούν στη στήριξη της τελωνειακής ένωσης και της συνεργασίας και ενιαίας δράσης των τελωνειακών αρχών· να συμβάλλει στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της· να διασφαλίζει την ασφάλεια και την προστασία της Ένωσης και των κατοίκων της, συμβάλλοντας στην προστασία των καταναλωτών· να προστατεύει την Ένωση από αθέμιτες και παράνομες εμπορικές πρακτικές, διευκολύνοντας παράλληλα τη νόμιμη επιχειρηματική δραστηριότητα· και να διευκολύνει το νόμιμο εμπόριο, ώστε οι επιχειρήσεις και οι πολίτες να μπορούν να επωφεληθούν από όλες τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς και του παγκόσμιου εμπορίου.
- (4) Τα τελωνεία είναι ένας δυναμικός τομέας πολιτικής που αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις, όπως η παγκοσμιοποίηση, οι νέες μορφές απάτης και λαθρεμπορίου και η ψηφιοποίηση. Οι προκλήσεις αυτές αυξάνουν τη ζήτηση για στήριξη των τελωνειακών αρχών και απαιτούν καινοτόμες λύσεις. Υπογραμμίζουν περαιτέρω την ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών.

- (5) Προκειμένου να διασφαλιστεί οικονομική αποδοτικότητα, το πρόγραμμα θα πρέπει να αξιοποιεί πιθανές συνέργειες με άλλα μέτρα της Ένωσης σε συναφείς τομείς, όπως το πρόγραμμα Fiscalis που θα συσταθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση του προγράμματος Fiscalis για τη φορολογική συνεργασία, το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων που θα συσταθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση, ως τμήματος του Ταμείου ενοποιημένης διαχείρισης των συνόρων, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης του εξοπλισμού τελωνειακού ελέγχου («κανονισμός για το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακού ελέγχου»), το πρόγραμμα της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης που θα συσταθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση του προγράμματος της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης, το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων που θα ιδρυθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση, ως τμήματος του Ταμείου ενοποιημένης διαχείρισης των συνόρων, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων (ΜΔΣΘ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας που θα συσταθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά που θα συσταθεί με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μικρομεσαίων, τον τομέα φυτών, ζώων και ζωοτροφών και τις ευρωπαϊκές στατιστικές (πρόγραμμα για την ενιαία αγορά),

τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που θα συσταθεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

- (6) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού³ και για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη που εγκρίθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης να δαπανηθεί τουλάχιστον το 30 % του συνολικού ενωσιακού προϋπολογισμού για την υποστήριξη κλιματικών στόχων, και στη φιλοδοξία της Ένωσης να δαπανηθεί το 7,5 % του ετήσιου ενωσιακού προϋπολογισμού για τη βιοποικιλότητα το 2024 και το 10 % το 2026 και το 2027, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις υφιστάμενες αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των στόχων για το κλίμα και για τη βιοποικιλότητα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

³ ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.

- (7) Ο παρών κανονισμός προβλέπει χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα, το οποίο αποτελεί ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 18 της διοργανικής συμφωνίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και για τους νέους ίδιους πόρους συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων¹, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού. Για να θεωρηθούν επιλέξιμες για χρηματοδότηση, τυχόν απρόβλεπτες δαπάνες θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με τους στόχους του παρόντος προγράμματος. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος θα πρέπει να καλύπτει τις αναγκαίες και δεόντως αιτιολογημένες δαπάνες για τη διαχείριση του προγράμματος και την αξιολόγηση των επιδόσεών του, εφόσον οι εν λόγω δραστηριότητες συνδέονται με τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους του προγράμματος.
- (8) Προκειμένου να στηριχθεί η διαδικασία προσχώρησης και σύνδεσης τρίτων χωρών, το πρόγραμμα θα πρέπει υπό όρους να είναι ανοικτό στη συμμετοχή προσχωρουσών και υποψήφιων χωρών καθώς και των δυνάμει υποψηφίων και των χωρών που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Θα ήταν επίσης δυνατό να είναι ανοικτό σε άλλες τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε ειδικές συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών, οι οποίες καλύπτουν τη συμμετοχή τους σε οποιοδήποτε ενωσιακό πρόγραμμα.

¹ EE L 433 I της 22.12.2020, σ. 28.

- (9) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (ο «δημοσιονομικός κανονισμός») εφαρμόζεται στο πρόγραμμα. Ο δημοσιονομικός κανονισμός θεσπίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται κανόνες για επιχορηγήσεις, βραβεία, προμήθειες, έμμεση διαχείριση, χρηματοδοτικά εργαλεία, δημοσιονομικές εγγυήσεις και βοήθεια και επιστροφή εξόδων που πραγματοποιούν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.
- (10) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ έχουν εφαρμογή στον παρόντα κανονισμό. Οι εν λόγω κανόνες θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, προμηθειών, βραβείων, έμμεσης εκτέλεσης, προβλέπουν δε ελέγχους της ευθύνης των οικονομικών φορέων. Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ περιλαμβάνουν επίσης γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (11) Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν βάσει του προγράμματος Τελωνεία 2020 αποδείχθηκαν επαρκείς και θα πρέπει, επομένως, να διατηρηθούν. Προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη απλούστευση και ευελιξία στην εκτέλεση του προγράμματος και έτσι να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι του, ο καθορισμός των δράσεων θα πρέπει να γίνεται μόνο σε επίπεδο συνολικότερων κατηγοριών και να παρέχεται κατάλογος ενδεικτικών παραδειγμάτων συγκεκριμένων δραστηριοτήτων. Μέσω της συνεργασίας και της ανάπτυξης ικανοτήτων, το πρόγραμμα αναμένεται επίσης να προάγει και να στηρίζει την αφομοίωση και την αξιοποίηση της καινοτομίας με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ικανότητας της τελωνειακής ένωσης και των ενωσιακών τελωνειακών αρχών για την υλοποίηση των βασικών προτεραιοτήτων των τελωνείων. Δράσεις που χρηματοδοτούνται από το παρόν πρόγραμμα θα πρέπει να τερματιστούν ή να προσαρμοστούν ώστε να καταστούν πιο αποτελεσματικές ή συναφείς εάν αποδειχθούν ανεπαρκείς οποιαδήποτε στιγμή.
- (12) Σύντομα θα εκδοθεί ο κανονισμός για το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων. Για τη διαφύλαξη της συνεκτικότητας και του οριζόντιου συντονισμού όλων των δράσεων συνεργασίας που αφορούν τα τελωνεία και τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων, η υλοποίηση του συνόλου των εν λόγω δράσεων είναι σκόπιμο να γίνει βάσει ενιαίας νομικής πράξης, ήτοι του παρόντος κανονισμού, που περιλαμβάνει ενιαίο σύνολο κανόνων. Ως εκ τούτου, με το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων θα πρέπει να παρέχεται στήριξη αποκλειστικά για την αγορά, συντήρηση και αναβάθμιση του επιλέξιμου εξοπλισμού τελωνειακών ελέγχων, ενώ μέσω του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να παρέχεται στήριξη για κάθε άλλη σχετική δράση, όπως οι δράσεις συνεργασίας για την εκτίμηση των αναγκών σε εξοπλισμό ή, κατά περίπτωση, η κατάρτιση σε σχέση με τον εξοπλισμό που αποκτάται.

- (13) Οι ανταλλαγή τελωνειακών και άλλων σχετικών πληροφοριών είναι καθοριστικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία των τελωνείων και εκτείνεται πολύ πέραν των ανταλλαγών στο εσωτερικό της τελωνειακής ένωσης. Προσαρμογές ή επεκτάσεις των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων για συνεργασία με τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα και με διεθνείς οργανισμούς θα ήταν δυνατό να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση ή τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, όταν το εν λόγω ενδιαφέρον είναι τέτοιο που να τις δικαιολογεί επαρκώς, οι αντίστοιχες προσαρμογές ή επεκτάσεις των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος.

- (14) Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της παγκοσμιοποίησης, το πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής εξωτερικών εμπειρογνομόνων κατά την έννοια του άρθρου 238 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι εν λόγω εξωτερικοί εμπειρογνώμονες θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο να εκπροσώπους κρατικών αρχών, ακόμα και από τρίτες χώρες, πανεπιστημιακούς και εκπροσώπους διεθνών οργανισμών, οικονομικών φορέων ή της κοινωνίας των πολιτών. Η επιλογή των εξωτερικών εμπειρογνομόνων για τις ομάδες εμπειρογνομόνων θα πρέπει να βασίζεται στην απόφαση της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 2016, για τη θέσπιση οριζόντιων κανόνων σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής. Εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν υπό την προσωπική τους ιδιότητα σε ad hoc εκδηλώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος, όπως μεμονωμένες συνεδριάσεις και διασκέψεις, θα πρέπει να επιλέγονται από την Επιτροπή, μεταξύ άλλων εκ των εμπειρογνομόνων που προτείνονται από τις συμμετέχουσες χώρες. Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, που διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα και απαιτείται να ενεργούν ανεξάρτητα και υπέρ του δημόσιου συμφέροντος, ενεργούν αμερόληπτα και απουσία σύγκρουσης συμφερόντων με τις επαγγελματικές τους ευθύνες. Οι πληροφορίες σχετικά με την επιλογή όλων των εξωτερικών εμπειρογνομόνων και τη συμμετοχή τους θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό. Κατά την επιλογή εξωτερικών εμπειρογνομόνων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της διασφάλισης ισόρροπης εκπροσώπησης των ενδιαφερόμενων μερών και η αρχή της ισότητας των φύλων.

- (15) Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής για διασφάλιση της συνοχής και της απλούστευσης των προγραμμάτων χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνεται στην ανακοίνωσή της, της 19ης Οκτωβρίου 2010, με τίτλο «Η επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ», οι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από κοινού με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, εάν οι προβλεπόμενες δράσεις του προγράμματος επιδιώκουν στόχους κοινούς σε διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, με την προϋπόθεση ότι τούτο δεν καταλήγει σε διπλή χρηματοδότηση. Οι δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνοχή στη χρήση των πόρων της Ένωσης για τη στήριξη της τελωνειακής ένωσης και των τελωνειακών αρχών.
- (16) Οι δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων ΤΠ αναμένεται να προσελκύσουν το μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος. Μεταξύ των εν λόγω δράσεων θα πρέπει να δοθεί ύψιστη προτεραιότητα σε εκείνες τις δράσεις που σχετίζονται με ηλεκτρονικά συστήματα τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση της τελωνειακής ένωσης και για την εκτέλεση της αποστολής των τελωνειακών αρχών. Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ορίζονται τα κοινά και τα εθνικά στοιχεία των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων. Συνδυασμοί κοινών και εθνικών στοιχείων είναι δυνατοί. Επίσης, θα πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια τόσο το πεδίο εφαρμογής των δράσεων όσο και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών.

- (17) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί μέσω προγραμμάτων εργασίας. Λαμβανομένου υπόψη του μεσομακροπρόθεσμου χαρακτήρα των επιδιωκόμενων στόχων και βάσει της πείρας που έχει αποκτηθεί με την πάροδο του χρόνου, τα προγράμματα εργασίας θα πρέπει να είναι δυνατό να καλύπτουν περισσότερα του ενός έτη. Η μετάβαση από τα ετήσια στα πολυετή προγράμματα εργασίας θα μείωνε τον διοικητικό φόρτο τόσο για την Επιτροπή όσο και για τα κράτη μέλη. Τα πολυετή προγράμματα εργασίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα τρία έτη.
- (18) Οι δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στον τομέα των τελωνείων, ιδίως την ειδική έκθεση αριθ. 19/2017, της 5ης Δεκεμβρίου 2017, με τίτλο «Διαδικασίες εισαγωγής: οι αδυναμίες του νομικού πλαισίου και η αναποτελεσματική εφαρμογή έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ», και την ειδική έκθεση αριθ. 26/2018, της 10ης Οκτωβρίου 2018, με τίτλο «Σειρά καθυστερήσεων στην υλοποίηση των συστημάτων ΤΠ των τελωνείων: τι έφταιξε;».
- (19) Για να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(20) Σύμφωνα με τα σημεία 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹, το πρόγραμμα θα πρέπει να αξιολογείται με βάση πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με ειδικές απαιτήσεις παρακολούθησης, αποφεύγοντας παράλληλα τον διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη, και την υπερβολική ρύθμιση. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος στην πράξη, με τρόπο συγκρίσιμο και ολοκληρωμένο. Οι ενδιάμεσες και οι τελικές αξιολογήσεις, οι οποίες θα πρέπει να πραγματοποιηθούν το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έναρξη της υλοποίησης και την ολοκλήρωση του προγράμματος αντίστοιχα, θα πρέπει να συμβάλουν στην αποτελεσματική διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων κατά τα επόμενα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια. Συνεπώς, είναι εξαιρετικά σημαντικό να παρέχονται δια των ενδιάμεσων και τελικών αξιολογήσεων ικανοποιητικές και επαρκείς πληροφορίες και να ολοκληρώνονται εγκαίρως. Εκτός από τις ενδιάμεσες και τελικές αξιολογήσεις του προγράμματος, στο πλαίσιο του συστήματος υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις, θα πρέπει να εκδίδονται ετήσιες εκθέσεις προόδου ώστε να παρακολουθείται η υλοποίηση του προγράμματος. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν περίληψη των διδαγμάτων που αντλήθηκαν και, κατά περίπτωση, των εμποδίων που ανέκυψαν και των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος που έλαβαν χώρα κατά το οικείο έτος. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει να κοινοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

¹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (21) Με στόχο την κατάλληλη προσαρμογή στις αλλαγές των προτεραιοτήτων πολιτικής, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, για την τροποποίηση του καταλόγου δεικτών μέτρησης της επίτευξης των ειδικών στόχων του προγράμματος και για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με διατάξεις σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να πραγματοποιεί τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(22) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95², (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96³ και (ΕΕ) αριθ. 2017/1939⁴ του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, μεταξύ των οποίων απάτες, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει την εξουσία να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί εάν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την εξουσία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/1939 να διερευνά και να διώκει αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης κατά τα οριζόμενα στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

³ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, όσον αφορά τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/1939, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, και να διασφαλίζει ότι κάθε τρίτος που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης παρέχει ισοδύναμα δικαιώματα.

- (23) Τρίτες χώρες δύνανται να συμμετέχουν στο πρόγραμμα βάσει απόφασης που εκδίδεται δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή βάσει άλλων νομικών πράξεων. Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη που θα υποχρεώνει τρίτες χώρες να παρέχουν στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (24) Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να καθορίζονται ανάλογα με τη φύση των επιλέξιμων ενεργειών και να περιλαμβάνουν έξοδα ταξιδιού και διαμονής για τους συμμετέχοντες σε συνεδριάσεις και παρεμφερείς δραστηριότητες ή δαπάνες που συνδέονται με τη διοργάνωση εκδηλώσεων. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να υπόκειται στις αρχές που αναφέρονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, όπως η ίση μεταχείριση, η αναλογικότητα, η διαφάνεια και θα πρέπει να διασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων του για την επίτευξη των στόχων του.

- (25) Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εκτέλεσης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση τη δυνατότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των δράσεων και να αποφέρουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Τα εν λόγω είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εκτέλεσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν εξέταση του ενδεχομένου χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή συντελεστών και μοναδιαίων δαπανών καθώς και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (26) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ίδρυση ενός ενωσιακού προγράμματος τελωνειακής συνεργασίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- (27) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχιζόμενη υποστήριξη στον σχετικό τομέα πολιτικής και να καταστεί δυνατή η υλοποίηση από την έναρξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ επειγόντως, με αναδρομική εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2021.
- (28) Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1294/2013, ο οποίος θα πρέπει, επομένως, να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα «Τελωνεία» για τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων («το πρόγραμμα») για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Η διάρκεια του προγράμματος ευθυγραμμίζεται με τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2021 έως 2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2 *Ορισμοί*

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «τελωνειακές αρχές»: οι τελωνειακές αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

- 2) «ευρωπαϊκά ηλεκτρονικά συστήματα»: τα ηλεκτρονικά συστήματα που είναι αναγκαία για την τελωνειακή ένωση και για την εκτέλεση της αποστολής των τελωνειακών αρχών, ιδίως τα ηλεκτρονικά συστήματα που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1, και στα άρθρα 278 και 280 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, και σε άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που διέπουν τα ηλεκτρονικά συστήματα για τελωνειακούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων διεθνών συμφωνιών, όπως η τελωνειακή σύμβαση περί διεθνούς μεταφοράς εμπορευμάτων δια των δελτίων TIR (σύμβαση TIR)².
- 3) «κοινό στοιχείο»: στοιχείο των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που αναπτύσσεται σε ενωσιακό επίπεδο, το οποίο είναι διαθέσιμο σε όλα τα κράτη μέλη ή προσδιορίζεται από την Επιτροπή ως κοινό για λόγους αποδοτικότητας, ασφάλειας και εξορθολογισμού.
- 4) «εθνικό στοιχείο»: στοιχείο των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που αναπτύσσεται σε εθνικό επίπεδο, το οποίο είναι διαθέσιμο στο κράτος μέλος που δημιούργησε το στοιχείο ή συνέβαλε στην από κοινού δημιουργία του.
- 5) «τρίτη χώρα»: χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ένωσης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 1).

² ΕΕ L 165 της 26.6.2009, σ. 3.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Γενικός στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη της τελωνειακής ένωσης και της συνεργασίας και ενιαίας δράσης των τελωνειακών αρχών για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της, τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της προστασίας στο εσωτερικό της Ένωσης και την προστασία της Ένωσης από το αθέμιτο και παράνομο εμπόριο, με παράλληλη διευκόλυνση των νόμιμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
2. Ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι να στηρίζει:
 - α) την προετοιμασία και την ενιαία εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας και πολιτικής·
 - β) την τελωνειακή συνεργασία·
 - γ) την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων και ικανοτήτων ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων και της κατάρτισης των ανθρώπινων πόρων, καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων·
 - δ) την καινοτομία στον τομέα της τελωνειακής πολιτικής.

Άρθρο 4
Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εκτέλεση του προγράμματος για το διάστημα 2021-2027 ανέρχεται σε 950 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί επίσης να καλύψει δαπάνες για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου, αξιολόγησης και για άλλες δραστηριότητες διαχείρισης του προγράμματος και αξιολόγησης της επίτευξης των στόχων του. Επιπλέον, μπορεί να καλύψει δαπάνες συνδεδεμένες με μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, που είναι συναφείς με τους στόχους του προγράμματος, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με δίκτυα τεχνολογίας πληροφοριών τα οποία επικεντρώνονται στην επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών εργαλείων τεχνολογίας πληροφοριών και άλλων μέσων τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που χρειάζεται σε σχέση με τη διαχείριση του προγράμματος.

Άρθρο 5

Συμμετοχή τρίτων χωρών στο πρόγραμμα

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοικτή στις ακόλουθες τρίτες χώρες:

- α) τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιας χώρες και τις δυνάμει υποψήφιας χώρες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα ενωσιακά προγράμματα που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·
- β) τις χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·

- γ) άλλες τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία αυτή:
- i) διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης·
 - ii) καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα προγράμματα, περιλαμβάνοντας τον υπολογισμό των χρηματοδοτικών συνεισφορών σε μεμονωμένα προγράμματα, και το διοικητικό κόστος τους·
 - iii) δεν παρέχει στην τρίτη χώρα εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το ενωσιακό πρόγραμμα·
 - iv) εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων.

Οι συνεισφορές του πρώτου εδαφίου στοιχείο γ) σημείο ii) συνιστούν έσοδα για ειδικό προορισμό κατά το άρθρο 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 6

Εκτέλεση και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα εκτελείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση σε οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως μέσω επιχορηγήσεων, βραβείων, προμηθειών και επιστροφής των εξόδων ταξιδιού και διαμονής που πραγματοποιούν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

Κεφάλαιο II

Επιλεξιμότητα

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δράσεις

1. Μόνο οι δράσεις που υλοποιούν τους στόχους οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 3 είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
2. Δράσεις που συμπληρώνουν ή υποστηρίζουν τις δράσεις που υλοποιούν τους στόχους του κανονισμού για το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων είναι επίσης επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος.

3. Στις δράσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 περιλαμβάνονται οι εξής:
- α) συνεδριάσεις και παρεμφερείς ειδικές εκδηλώσεις·
 - β) διαρθρωμένη συνεργασία βάσει έργων, όπως συνεργατική ανάπτυξη ΤΠ από ομάδα κρατών μελών·
 - γ) δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων ΤΠ, ιδίως η ανάπτυξη και λειτουργία ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων·
 - δ) δράσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων και άλλων ικανοτήτων των υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών·
 - ε) υποστηρικτικές και άλλες δράσεις όπως, μεταξύ άλλων:
 - i) μελέτες·
 - ii) δραστηριότητες καινοτομίας, ιδίως εξακριβώσεις εφικτότητας, πιλοτικές δράσεις, πρωτοβουλίες πρωτοτυποποίησης, έξυπνη εξόρυξη δεδομένων και συνεργασία μεταξύ συστημάτων·
 - iii) από κοινού ανάπτυξη δράσεων επικοινωνίας·

- iv) οιοσδήποτε άλλες δράσεις προβλέπεται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 12, οι οποίες είναι αναγκαίες για την επίτευξη ή την υποστήριξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.

Οι δυνατές μορφές δράσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και δ) απαριθμούνται κατά τρόπο μη εξαντλητικό στον κατάλογο που παρατίθεται στο παράρτημα 1.

4. Δράσεις που συνίστανται στην ανάπτυξη, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία προσαρμογών ή επεκτάσεων των κοινών στοιχείων των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων για την επίτευξη συνεργασίας με τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα ή με διεθνείς οργανισμούς είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση όταν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση. Η Επιτροπή θεσπίζει τις αναγκαίες διοικητικές ρυθμίσεις, οι οποίες ενδέχεται να απαιτήσουν χρηματοδοτική συνεισφοράς στις δράσεις αυτές από τους ενδιαφερόμενους τρίτους.
5. Σε περίπτωση που δράση ανάπτυξης ικανοτήτων ΤΠ που αναφέρεται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου αφορά την ανάπτυξη και λειτουργία ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού συστήματος, μόνο οι δαπάνες που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες οι οποίες ανατίθενται στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 2 θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τις δαπάνες που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες οι οποίες τους ανατίθενται δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 3.

Άρθρο 8

Εξωτερικοί εμπειρογνώμονες

1. Όταν είναι επωφελές για την ολοκλήρωση δράσης που υλοποιεί τους στόχους του άρθρου 3, εκπρόσωποι κρατικών αρχών, μεταξύ άλλων και από τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα, πανεπιστημιακοί και εκπρόσωποι διεθνών και άλλων σχετικών οργανισμών, εκπρόσωποι οικονομικών φορέων, εκπρόσωποι οργανώσεων που εκπροσωπούν τους οικονομικούς φορείς και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μπορούν να συμμετάσχουν ως εξωτερικοί εμπειρογνώμονες στην εν λόγω δράση.
2. Τα έξοδα που πραγματοποιούν οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου είναι επιλέξιμα για επιστροφή βάσει του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 238 του δημοσιονομικού κανονισμού.
3. Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες για τις ομάδες εμπειρογνομένων επιλέγονται από την Επιτροπή, μεταξύ άλλων εκ των εμπειρογνομένων που προτείνονται από τα κράτη μέλη.

Εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν υπό την προσωπική τους ιδιότητα σε ad hoc εκδηλώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος, όπως μεμονωμένες συνεδριάσεις και διασκέψεις, επιλέγονται από την Επιτροπή, μεταξύ άλλων εκ των εμπειρογνομένων που προτείνονται από τις συμμετέχουσες χώρες.

Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες επιλέγονται με βάση τις δεξιότητες, την εμπειρία και τις γνώσεις τους σχετικά με τη συγκεκριμένη δράση και ανάλογα με τις ανάγκες. Η Επιτροπή αξιολογεί, μεταξύ άλλων, την αμεροληψία των εξωτερικών εμπειρογνομόνων που διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα και απαιτείται να ενεργούν ανεξάρτητα και υπέρ του δημόσιου συμφέροντος, και την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων με τις επαγγελματικές τους ευθύνες.

Κεφάλαιο III

Επιχορηγήσεις

Άρθρο 9

Χορήγηση, συμπληρωματικότητα και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Η χορήγηση και η διαχείριση επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος γίνονται σύμφωνα με τον τίτλο VIII του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Δράση η οποία έχει λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος, μπορεί να λάβει επίσης συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα, με την προϋπόθεση ότι η συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες του σχετικού ενωσιακού προγράμματος ισχύουν για την αντίστοιχη συνεισφορά στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών της δράσης. Η στήριξη από διαφορετικά προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται σε κατ' αναλογία βάση, σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη στήριξη.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 195 πρώτο εδάφιο στοιχείο στ) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι επιχορηγήσεις χορηγούνται χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων σε περίπτωση που οι επιλέξιμες οντότητες είναι τελωνειακές αρχές των συμμετεχουσών, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 του παρόντος κανονισμού.
4. Οι εργασίες της επιτροπής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 150 του δημοσιονομικού κανονισμού βασίζονται στις γενικές αρχές που ισχύουν για τις επιχορηγήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 188 του δημοσιονομικού κανονισμού και ιδίως στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 188 στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού καθώς και στην αρχή της μη διάκρισης.
5. Η επιτροπή αξιολόγησης αξιολογεί τις προτάσεις βάσει των κριτηρίων ανάθεσης, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τη συνάφεια των προτεινόμενων δράσεων με τους επιδιωκόμενους στόχους, την ποιότητα της προτεινόμενης δράσης, τον αντίκτυπό της, συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου της, καθώς και τον προϋπολογισμό της και τη σχέση κόστους–αποτελεσματικότητας.

Άρθρο 10

Ποσοστό συγχρηματοδότησης

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού, το πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτήσει έως και το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών μιας δράσης.

2. Στα πολυετή προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 12 ορίζεται το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης όταν για τις δράσεις απαιτούνται επιχορηγήσεις.

Κεφάλαιο IV

Ειδικές διατάξεις για τις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων TP

Άρθρο 11

Αρμοδιότητες

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη από κοινού, και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στον ορισμό στο άρθρο 2 παράγραφος 2, εξασφαλίζουν την ανάπτυξη και λειτουργία των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού, των προδιαγραφών, των δοκιμών συμμόρφωσης, της εγκατάστασης, της συντήρησης, της εξέλιξης, του εκσυγχρονισμού, της ασφάλειας, της διασφάλισης ποιότητας και του ελέγχου ποιότητάς τους.
2. Η Επιτροπή μεριμνά ιδίως για τα εξής:
 - α) την ανάπτυξη και τη λειτουργία κοινών στοιχείων·

- β) τον συνολικό συντονισμό της ανάπτυξης και της λειτουργίας των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων με σκοπό να επιτευχθεί η λειτουργικότητα, η κυβερνοανθεκτικότητα, η διασυνδεσιμότητα, η συνεχής βελτίωση και η συγχρονισμένη υλοποίησή τους, και, στο πλαίσιο του εν λόγω συνολικού συντονισμού, η διευκόλυνση της αποτελεσματικής και ταχείας επικοινωνίας με τα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών για θέματα που σχετίζονται με τα εν λόγω συστήματα·
- γ) τον συντονισμό των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων, σε ενωσιακό επίπεδο, με στόχο την προώθηση και την υλοποίησή τους σε εθνικό επίπεδο·
- δ) τον συντονισμό της ανάπτυξης και λειτουργίας ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων όσον αφορά την αλληλεπίδρασή τους με τρίτους, εξαιρουμένων των δράσεων που προορίζονται για την κάλυψη των εθνικών απαιτήσεων·
- ε) τον συντονισμό των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων με άλλες συναφείς δράσεις που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε ενωσιακό επίπεδο·
- στ) την έγκαιρη και διαφανή επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους φορείς που ασχολούνται με την υλοποίηση των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, ιδιαίτερα σχετικά με τις καθυστερήσεις όσον αφορά την υλοποίηση των κοινών και των εθνικών στοιχείων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ιδίως για τα εξής:
- α) την ανάπτυξη και τη λειτουργία των εθνικών στοιχείων·
 - β) τον συντονισμό της ανάπτυξης και λειτουργίας των εθνικών στοιχείων σε εθνικό επίπεδο·
 - γ) τον συντονισμό των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων με άλλες συναφείς δράσεις που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε εθνικό επίπεδο·
 - δ) την τακτική διαβίβαση στην Επιτροπή πληροφοριών σχετικών με τα μέτρα που λαμβάνουν προκειμένου οι τελωνειακές αρχές ή οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως και αποτελεσματικά τα ευρωπαϊκά ηλεκτρονικά συστήματα·
 - ε) την υλοποίηση, σε εθνικό επίπεδο, ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων.
4. Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί τακτικά, για ενημερωτικούς σκοπούς, ενδεικτικό κατάλογο των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Κεφάλαιο V

Προγραμματισμός, παρακολούθηση, αξιολόγηση και έλεγχος

Άρθρο 12

Πρόγραμμα εργασίας

1. Το πρόγραμμα εκτελείται μέσω των πολυετών προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Προκειμένου να διασφαλιστεί η εκτέλεση του προγράμματος, και με την επιφύλαξη του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση πολυετών προγραμμάτων εργασίας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17 παράγραφος 2.

3. Τα πολυετή προγράμματα εργασίας αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 μέσω δράσεων σύμφωνα με το άρθρο 7. Κατά περίπτωση, καθορίζουν το συνολικό ποσό του σχεδίου χρηματοδότησης για όλες τις δράσεις, και καθορίζουν:
- α) για κάθε δράση:
 - i) τους επιδιωκόμενους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα, σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3·
 - ii) περιγραφή των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν·
 - iii) κατά περίπτωση, ενδεικτική αναφορά του ποσού που θα διατεθεί σε κάθε δράση· και
 - iv) τη μέθοδο υλοποίησης και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης·
 - β) για τις επιχορηγήσεις, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 και, κατά περίπτωση, τα βασικά κριτήρια χορήγησης που πρέπει να εφαρμόζονται.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Στο παράρτημα II ορίζονται οι δείκτες για την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3.

2. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 16, για την τροποποίηση του παραρτήματος II όσον αφορά τους δείκτες, όταν κρίνεται αναγκαίο, καθώς και για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με διατάξεις σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα δεδομένα για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και των αποτελεσμάτων του προγράμματος συλλέγονται αποτελεσματικά, αποδοτικά και έγκαιρα. Για τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες των ενωσιακών κονδυλίων.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
2. Διενεργείται ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος από την Επιτροπή όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεσή του, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη εκτέλεσης. Η Επιτροπή, στην ενδιάμεση αξιολόγησή της, εκτιμά την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων πτυχών όπως η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η συνοχή, η συνάφεια, οι συνέργειες στο πλαίσιο του προγράμματος, και η ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

3. Αφού ολοκληρωθεί η εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του προγράμματος.
4. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της και τα διδάγματα που αντλήθηκαν, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 15

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Όταν τρίτη χώρα συμμετέχει στο παρόν πρόγραμμα μέσω απόφασης που εκδίδεται δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την απαιτούμενη πρόσβαση στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να είναι σε θέση να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Ως προς την OLAF, τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, μεταξύ άλλων και με επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

Κεφάλαιο VI

Άσκηση της εξουσιοδότησης και διαδικασία επιτροπής

Άρθρο 16

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από την λόγω ημερομηνία. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η εν λόγω πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει η προθεσμία αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή καλούμενη στο εξής «επιτροπή του προγράμματος Τελωνεία». Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Κεφάλαιο VII

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και εξασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικά με το πρόγραμμα, σχετικά με δράσεις που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του προγράμματος και σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται.
3. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα, συμβάλλουν επίσης στην προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που είναι συναφείς με τους στόχους του άρθρου 3.

Άρθρο 19

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1294/2013 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 20
Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των δράσεων που έχουν ξεκινήσει δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1294/2013 που εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Τα χρηματοδοτικά κονδύλια για το πρόγραμμα μπορούν επίσης να καλύπτουν τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που είχαν θεσπιστεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1294/2013.
3. Εάν χρειαστεί, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027 με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 21
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΠΡΩΤΟ ΕΔΑΦΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Α), Β) ΚΑΙ Δ)

Οι δράσεις του άρθρου 7 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και δ) μπορούν να πάρουν, μεταξύ άλλων, τις εξής μορφές:

1. Συνεδριάσεις και παρεμφερείς ειδικές εκδηλώσεις
 - σεμινάρια και εργαστήρια, όπου παρίστανται κατά κανόνα συμμετέχοντες από όλες τις συμμετέχουσες χώρες, κατά τα οποία πραγματοποιούνται παρουσιάσεις και οι συμμετέχοντες επιδίδονται σε εκτεταμένες συζητήσεις και δραστηριότητες σχετικά με συγκεκριμένο θέμα,
 - επισκέψεις εργασίας, που διοργανώνονται με σκοπό να παρασχεθεί στους υπαλλήλους η δυνατότητα να αποκτήσουν ή να αυξήσουν την εμπειρογνομosύνη ή τις γνώσεις τους σε τελωνειακά θέματα,

2. Διαρθρωμένη συνεργασία βάση έργων
 - ομάδες έργου, που απαρτίζονται κατά κανόνα από περιορισμένο αριθμό συμμετεχουσών χωρών και που λειτουργούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα για το σκοπό της επιδίωξη προκαθορισμένου στόχου με σαφώς καθορισμένο αποτέλεσμα, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού ή της συγκριτικής ανάλυσης,

- ειδικές ομάδες, ήτοι διαρθρωμένες μορφές συνεργασίας, με μόνιμο ή μη μόνιμο χαρακτήρα, στις οποίες αξιοποιείται η ομαδική εμπειρογνωμοσύνη για την άσκηση καθηκόντων σε συγκεκριμένους τομείς ή την εκτέλεση επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, ενδεχομένως με τη στήριξη διαδικτυακών υπηρεσιών συνεργασίας, διοικητικής βοήθειας και διευκολύνσεων υποδομών και εξοπλισμού,
- δραστηριότητες παρακολούθησης, που διενεργούνται από κοινές ομάδες υπαλλήλων της Επιτροπής και των επιλέξιμων αρχών, για την ανάλυση τελωνειακών πρακτικών, τον εντοπισμό τυχόν δυσκολιών στην εφαρμογή των κανόνων και, όπου απαιτείται, τη διατύπωση προτάσεων για την προσαρμογή των ενωσιακών κανόνων και μεθόδων εργασίας,

3. Δράσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων και άλλων ικανοτήτων των υπαλλήλων

- κοινή εκπαίδευση ή ανάπτυξη ηλεκτρονικής μάθησης για τη στήριξη της απόκτησης των αναγκαίων επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων οι οποίες σχετίζονται με τα τελωνεία,
- τεχνική υποστήριξη με στόχο τη βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και τη βελτίωση της λειτουργίας και των εργασιών των τελωνειακών αρχών μέσω της ανάπτυξης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

Για την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι δείκτες:

- A. Ανάπτυξη ικανοτήτων (όσον αφορά τη διοίκηση, τους υπαλλήλους και τις ΤΠ)
1. ο δείκτης εφαρμογής και υλοποίησης της νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης (ο αριθμός των δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος που οργανώνονται σε σχέση με την εφαρμογή και την υλοποίηση της νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης για τα τελωνεία και ο αριθμός των συστάσεων που εκδίδονται μετά τις δράσεις αυτές),
 2. ο δείκτης μάθησης (ο αριθμός ενοτήτων μάθησης που χρησιμοποιήθηκαν, ο αριθμός των υπαλλήλων που εκπαιδεύτηκαν και η βαθμολόγηση της ποιότητας που δόθηκε από τους συμμετέχοντες),
 3. η διαθεσιμότητα των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων (σε ποσοστό του χρόνου),
 4. η διαθεσιμότητα του κοινού δικτύου επικοινωνίας (σε ποσοστό του χρόνου),

5. η χρήση βασικών ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που έχουν ως στόχο την αύξηση της διασυνδεσιμότητας και τη μετάβαση σε μια τελωνειακή ένωση χωρίς χαρτί (αριθμός μηνυμάτων που ανταλλάχθηκαν και διαβουλεύσεων που διενεργήθηκαν),
6. το ποσοστό ολοκλήρωσης του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα («ΕΤΚ») (ποσοστό των οροσήμων που έχουν επιτευχθεί στην υλοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων του ΕΤΚ),

B. Ανταλλαγή γνώσεων και δικτύωση

1. ο δείκτης αξιοπιστίας της συνεργασίας (ο βαθμός δικτύωσης που επιτεύχθηκε, ο αριθμός δια ζώσης συνεδριάσεων και ο αριθμός ομάδων διαδικτυακής συνεργασίας),
2. δείκτης βέλτιστων πρακτικών και κατευθυντήριων γραμμών (ο αριθμός δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος που οργανώθηκαν σε σχέση με την εφαρμογή και την υλοποίηση των βέλτιστων πρακτικών και των κατευθυντήριων οδηγιών για τα τελωνεία και το ποσοστό των συμμετεχόντων που χρησιμοποίησαν τις κατευθυντήριες γραμμές για τις εργασιακές πρακτικές που αναπτύχθηκαν με τη στήριξη του προγράμματος).
